

Колектив кафедри права ЄС та порівняльного правознавства
Національного університету «Одеська юридична академія»

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ДОКТОРА ЮРИДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА, ЗАСЛУЖЕНОГО ДІЯЧА НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ ВИШНЯКОВА ОЛЕКСАНДРА КОСТЯНТИНОВИЧА

31 травня 2015 р. на 69 році пішов з життя видатний вчений, доктор юридичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри права Європейського Союзу (далі – ЄС) та порівняльного правознавства Національного університету «Одеська юридична академія» Вишняков Олександр Костянтинович. Ця втрата сильним болем відгукнулася в серцях тих, хто був знайомий з Олександром Костянтиновичем. Його порядність та інтелігентність, відданість науковій та викладацькій роботі завжди залишаться в серцях та душах його колег.

У 1971 р. Олександр Костянтинович закінчив юридичний факультет Одеського державного університету. З 1973 по 1988 рр. працював там же асистентом, старшим викладачем, а потім доцентом. У 1983 р. захистив кандидатську дисертацію на юридичному факультеті Московського державного університету. З 1998 р. працював доцентом кафедри підприємницького та комерційного права Одеської державної юридичної академії, спеціалізуючись на праві ЄС та праві міжнародної торгівлі. У 1999 р. був призначений директором Інституту європейського права Одеської державної юридичної академії. Олександр Костянтинович був палким прихильником ідеї євроінтеграції та набуття Україною статусу члена Внутрішнього ринку ЄС та за порівняно короткий термін ним були опубліковані десятки статей, в яких виклав власне бачення ефективної реалізації європотенціалу України. Тому ідея створення у 2004 р. кафедри права ЄС та порівняльного правознавства в Одеській національній юридичній академії отримала всебічну підтримку Олександра Костянтиновича. З моменту створення кафедри професор Вишняков працював на ній спочатку доцентом, а після захисту у 2008 р. докторської дисертації – професором. З 2009 р. завідував кафедрою права ЄС та порівняльного правознавства Національного університету «Одеська юридична академія». За його керівництва кафедрою сформувався

Одеський осередок наукової школи європейського права: за участю колективу кафедри написано два підручники з права Європейського Союзу (2010 та 2013 рр. видання), були захищені дві докторські та чисельні кандидатські дисертації з проблемних питань європейського права. За роки роботи на кафедрі Олександр Костянтинович зробив вагомий внесок в її становлення та розвиток. Його наукові вишукування в області права ЄС є визнаними не тільки в Україні, а й далеко за її межами. У різний час він стажувався на юридичному факультеті Московського державного університету (РФ), на юридичному факультеті Американського університету (США), в Інституті Кеннана (США) і на юридичному факультеті Центрально-європейського університету (Угорщина), на юридичному факультеті університету Париж Пантеон Ассас (Франція). Олександр Костянтинович брав участь у реалізації багатьох міжнародних проектів, зокрема проекту ТЕМПУС з впровадження магістерської програми «Європейське та міжнародне право» англійською мовою викладання, був розробником багатьох авторських навчальних курсів.

Олександр Костянтинович був автором понад 100 наукових публікацій, у тому числі монографій та підручників. Він уміло поєднував доктринальне висвітлення тенденцій розвитку європейського права із процесами регулювання міжнародної торгівлі, поєднував дослідження господарського права із тенденціями розвитку внутрішнього ринку ЄС. Залучався до роботи над розробкою Господарського кодексу України, чисельних законопроектів України, зокрема проектів: Закону України «Про захист економічної конкуренції», «Про господарські товариства», «Про акціонерні товариства», а також внесенням змін до Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» тощо.

Олександр Костянтинович був науковим редактором електронного фахового видання «Євро-

пейські студії і право», входив до складу робочої групи (2010–2013 рр.) з розробки доповіді ПАРЄ «Забезпечення життєздатності Європейського суду з прав людини: структурні недоліки у державах-сторонах»; був членом Комісії зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права, де брав участь у дискусіях щодо досягнення відповідності положень Конституції та законодавства України європейським стандартам і цінностям.

Своєю бездоганною репутацією та колосальним авторитетом Олександр Костянтинович підняв звання вченого, дослідника, викладача.

Водночас інтереси Олександра Костянтиновича не обмежувались сферою правової науки.

Він був різнобічно освіченою і обдарованою людиною, захоплювався літературою. Поєднував практичну діяльність адвоката із блискучими лекціями для студентів. Олександр Костянтинович викладав українською, англійською та французькою мовами, підтримував професійні стосунки із вченими з більшості країн Європи, та невтомною працею і великою вірою у свою справу досяг значних успіхів.

Світла пам'ять про Олександра Костянтиновича Вишнякова – талановитого вченого, наставника, друга. Пам'ять про надзвичайно інтелігентну, чуйну і добру Людину назавжди залишиться в наших вдячних серцях.